

**SHORT
CUT**

**MALÉ PŘÍBĚHY
VELKÁ TÉMATA**

PLÁN LEKCE

Autorem lekce je:
The Nerve Center
(Severní Irsko)

NÁZEV: Superjednotka

DOPORUČENÝ VĚK: 12–18 let

DĚLKA:

- Cvičení 1 – 15 min.
- Cvičení 2 – 15 min.
- Cvičení 3 – 60 min.
- Projekce filmu – 20 min.

CÍLE: Žáci lépe poznávají svět, ve kterém žijí. Chápu principy života v komunitě a to, jaký má vliv na jejich život.

Žáci:

- blíže poznávají komunitu, ve které žijí
- lépe chápu filmové prostředky použité ve filmu
- se učí efektivněji pracovat ve skupině

POMŮCKY:

- **PRACOVNÍ LIST 1, 2** pro každého žáka
- počítač/tablet s připojením na internet
- papíry a psací potřeby

POSTUP

CVIČENÍ 1 – Rozbor filmu

1. Sdělíme žákům, že se budeme zabývat rozbořem filmu. Nejprve jim rozdáme **PRACOVNÍ LIST 1** a vyzveme je, aby v něm našli šest klíčových okruhů filmové řeči: barevnost, postava, kamera, děj, prostředí a zvuk. Prostřednictvím těchto okruhů mohou žáci lépe pochopit, jak se film vytváří a co je pro diváka důležité.
2. Následuje **projekce filmu**.
3. Provedeme reflexi formou diskuse, během níž se žáků ptáme na následující otázky, na které neexistují správné ani špatné odpovědi. Odpovědi žáků nehodnotíme. Ptáme se jich:
 - *Jaká rozhodnutí musí tvůrci filmu při natáčení udělat, aby film vznikl?*
 - *Všimli jste si během filmu práce s kamerou? Co vám to napovídá o budově?*
 - *Co jste se dozvěděli o protagonistech – obyvatelích budovy?*
 - *Proč myslíte, že protagonisté nikdy nemluví na kameru?*
 - *Co barevnost vypovídá o prostředí a životě v této budově? Jsou barvy jasné, tlumené?*
 - *Jaký příběh vypráví tento dokumentární film?*
 - *Jakou roli má podle vás v tomto dokumentárním filmu zvuk?*
 - *Existují různé kategorie dokumentárních filmů, do jaké byste zařadili tento?*
 - *Proč myslíte, že si tvůrci vybrali právě tuto kategorii?*

Poznámka: Najít správné odpovědi na poslední dvě otázky pomůže žákům **PRACOVNÍ LIST 2**, ve kterém najdou kategorie dokumentárního filmu.

CVIČENÍ 2 – Moje komunita

- Na úvod cvičení žáky vyzveme, aby na okamžik přemýšleli o budově a o lidech, kteří v ní žijí. Následně se žáků ptáme: *Považujete obyvatele domu za komunitu? Co podle vás vytváří komunitu?*
- Diskutujeme s žáky o tom, jaké jsou pozitivní a negativní stránky života v komunitě, kterou vidíme ve filmu.
- Rozdáme žákům papíry a vyzveme je, aby napsali pozitivní a negativní stránky života v jejich vlastní komunitě.
- Na závěr cvičení diskutujeme se žáky o jejich odpovědích a ptáme se jich: *Přáli byste si ve své komunitě udělat nějaké změny?*

CVIČENÍ 3 – Natáčejte a přehrávejte během 30 minut

1. Na úvod žákům sdělíme, že cílem cvičení bude natočit film během 30 minut, a to za použití mobilního telefonu nebo tabletu.
2. Rozdělíme žáky do skupinek po 4–5 žácích.
3. Řekneme žákům, že mají 5 minut na to, aby naplánovali způsob vyprávění příběhu o tom, co je nejlepší v jejich škole nebo skupině. Podobně jako ve filmu Superjednotka nesmí žáci ve filmu používat dialogy, ale mohou využít experimentální záběry.
4. Jakmile žáci skončí s plánováním, mají 15 minut na natočení filmu.
5. Během dalších 10 minut mají žáci za úkol připravit titulky, hudbu a export filmu k následné projekci ostatním žákům.
Poznámka: Mezi vhodné aplikace pro střih filmu patří například aplikace iMovie a Quik.
6. Na závěr si s žáky společně promítneme filmy. Diskutujeme o tom, co se povedlo, a naopak o jedné věci, kterou by šlo vylepšit.

Materiály vznikly v rámci projektu „**Shortcut – malé příběhy, velká témata**“ založeného na evropských krátkých filmech. Cílem projektu je zlepšit povědomí mladých diváků o společensky důležitých tématech a zároveň posílit pedagogické dovednosti vyučujících ve vzdělávání skrze film a o filmu.

Realizátory projektu jsou čtyři evropské organizace Centrum Edukacji Obywatelskiej – CEO (Polsko), The Nerve Center (Severní Irsko), Jeden svět na školách (Česká republika) a Os Filhos de Lumière (Portugalsko).

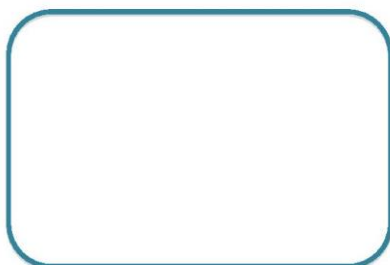
PŘÍLOHY

PRACOVNÍ LIST 1

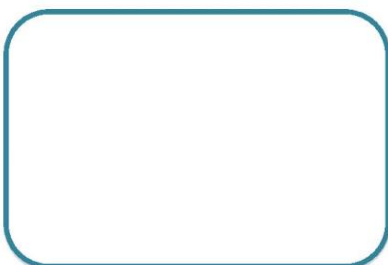
Analýza filmu

Během projekce si do příslušných okének pište konkrétní postřehy z filmu Superjednotka.

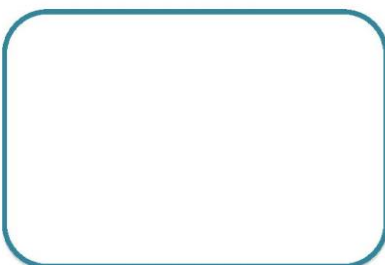
BAREVNOST

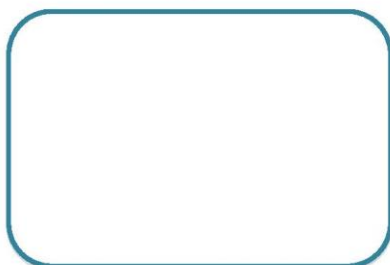
POSTAVA

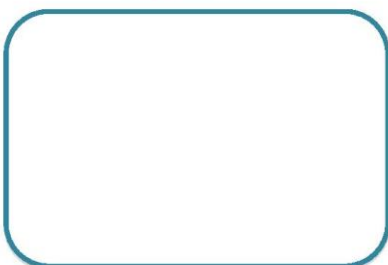
KAMERA

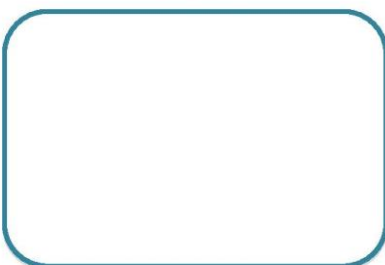
DĚJ

PROSTŘEDÍ

ZVUK

PRACOVNÍ LIST 2

Kategorie dokumentárního filmu

Přečtěte si text níže a zjistěte, jaké druhy dokumentárních filmů existují.

Poetické dokumentární filmy

Zaměřují se na zážitky a ukazují divákům svět očima někoho jiného. Jsou abstraktní s volnějším příběhem. Mají za cíl spíše vyvolat pocity než dokumentovat skutečnost.

Výkladové dokumentární filmy

Jejich cílem je informovat a/nebo přesvědčovat. Děje se tak častěji spíše prostřednictvím komentáře než obrazu.

Observační dokumentární filmy

Pozorují svět kolem nás. Diváci mají možnost pozorovat nejdůležitější a často soukromé okamžiky protagonistů. Cílem dokumentu je poskytnout prostor všem zúčastněným.

Participační dokumentární filmy

Obsahují prvky observačních a výkladových dokumentárních filmů, režisér se aktivně účastní událostí a děje. Jeho aktivní podíl může být minimalistický – například v podobě jeho hlasu, který slyšíme za kamerou a který pokládá protagonistům otázky či dává podněty.

Reflexivní dokumentární filmy

Často v nich, stejně jako v participačních dokumentech, má svou roli režisér, ale na rozdíl od participačních dokumentů se nesoustředí na protagonisty. Režisér se zaměřuje pouze na sebe a na průběh natáčení.

Performativní dokumentární filmy

Experimentální styl kombinující více kategorií dokumentárních filmů se používá ke zdůraznění zážitku protagonisty, sdílení emocí i názorů na svět. Často se v nich spojují osobní příběhy zasazené do širšího politického rámce. Někdy se také mluví o „stylu Michaela Moora“.